

Els Pastorets plagiat

Miquel Torrent recerca i documenta l'origen dels Pastorets d'Olot i de Banyoles

Vol ser també un homenatge al desaparegut activista cultural i ànima teatral Joan Olivas

Joan Olivas i Miquel Torrent en una imatge d'arxiu, quan van escriure el llibre 'El teatre a Banyoles' CEDIDA.

L'actor banyolí Miquel Torrent, conegut popularment com Manto, interpreta en Soff en els Pastorets que es representen a partir de demà a Banyoles amb el text que el 1988 van escriure Joan Solana, J.N. Santaaulàlia i Xavier Xargay i a què van treure tota l'afectació i carrincloneria que se'ls sol adherir, aconseguint una versió dinàmica. Torrent és en Soff, l'ancià venerable, des que al maig va morir el cinèfil, actor i ànima del teatre banyolí a més de garant de la memòria local Joan Olivas.

Quan Torrent i Olivas treballaven en el llibre El teatre a Banyoles,

van localitzar un article a la revista L'Olotí de l'any 1969 en què, a partir de l'emissió a TVE d'uns Pastorets d'Oriola, s'afirmava que eren "molt similars" als d'Olot. Aquest semàfor vermell acusatori de la premsa olotina sobre l'apropiació d'un patrimoni tan nostrat va cridar l'atenció de Torrent, que va voler treure l'entrellat de l'autoria de la sarsuela nadalenca en quatre actes i en vers Los pastorcillos en Belén original d'Antoni Molins amb música d'Ignasi Rubió, que no es va representar el Nadal del 1887 al Centre de Catòlics d'Olot per una denúncia que va interposar l'advocat republicà Joan Deu, que es va presentar davant l'alcalde en nom de l'editor i representant d'autors dramàtics, Eduardo Hidalgo, designat pel Ministeri per vetllar pels drets d'autor.

El treball de recerca ha dut Torrent a consultar arxius i hemeroteques i a llegir més de cinc originals dels Pastorets, entre què els que, el 1856, va escriure José Bernat Baldoví, considerat l'iniciador del teatre popular valencià, i una edició que es va imprimir a Igualada el 1844. Torrent conclou que un 15% de Los pastorcillos de Belén d'Antoni Molins està copiada de l'edició d'Igalada, un 20%, de l'edició de València i el 65% és seu. El 1888, Antoni Molins suprimeix els versos copiats d'altres autors i assegura que el nou text, anomenat El nacimiento del Salvador o la redención del esclavo, està escrit íntegrament per ell. Torrent hi ha detectat més d'un centenar de versos que no són seus. Quant a les cançons, Molins va canviar les lletres per poder afirmar que el text era seu. "Tot i que només canvia l'ordre de les paraules del mateix vers i, a vegades, només conserva les paraules de final de vers", explica Torrent. El text definitiu de Molins és el que, cent anys després, Solana, Santaaulàlia i Xargay tradueixen al català col·loquial i actualitzen i Torrent representa al desaparegut Teatre Victòria.

La recerca dels Pastorets és un tribut a Joan Olivas.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 25-12-2023, Pàgina 8

Font del document: <http://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/2369087-els-pastorets-plagiats.html>